

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU TARAFINDAN VERİLEN İDARI PARA CEZASI HAKKINDA ANAYASA MAHKEMESİ KARARINA İLİŞKİN BİLGİ NOTU

Anayasa Mahkemesi (“**AYM**”), 15.12.2023 tarih ve 32400 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2020/7518 numaralı ve. 12.10.2023 tarihli “*M.I.I. Başvurusu Kararı*” (“**Karar**”) ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (“**Kanun**”) uyarınca veri güvenliğini sağlamaya yönelik gerekli teknik ve idari tedbirlerin alınmadığından bahisle Kişisel Verileri Koruma Kurulu (“**Kurul**”) tarafından Başvurucuya uygulanan idari para cezasına itirazın Sulh Ceza Hakimliği tarafından hiçbir değerlendirme yapılmadan reddedilmiş olması sebebiyle Başvurucu’nun mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

I. VERİLEN CEZA VE ARKA PLAN

Başvurucu, 2016 yılında devraldığı konaklama şirketinde 2014 yılından itibaren müşteri rezervasyon ve misafir veri tabanında yetkisiz erişim gerçekleştiğini, yetkisiz erişimin 2018 tarihinde tespit edildiğini, çalınan verilerin niteliği ve büyüklüğü karşısında verilerin tekilleştirilmesinin kolayca gerçekleştirilemediğini bildirmiş, konaklama şirketini devraldığı kişinin veri sorumlusu olarak kabul edilmesi gerektiğini beyan etmiştir. Bunun üzerine Kurul, Başvurucu hakkında Kanun’un ilgili maddeleri uyarınca veri güvenliğinin sağlanmasına yönelik gerekli teknik ve idari tedbirlerin alınmadığı ve ihlalin en kısa sürede bildirilmesi yükümlülüğüne uyulmadığı gerekçeleriyle toplam 1.450.000 TL idari para cezası uygulanmasına karar vermiştir.

Başvurucu, veri ihlalinin yaşandığı konaklama şirketinin devralınmasından önceki malikin veri sorumlusu olarak kabul edilmesi gerektiğini, bu nedenle idari para cezalarının muhatabının kendisi olmadığını, idari para cezasına ilişkin Kurul kararının yeterli bir gerekçe içermediğini, idari para cezasının zaman bakımından uygulanabilir olmadığını, kişisel verilerin korunmasında kusur sorumluluğunun esas olduğunu, tüm tedbirleri almasına ve kusuru olmamasına rağmen ceza verilmesinin hukuka aykırı olduğunu, idari para cezasının ölçülülük ilkesine ve diğer cezaya konu edilen olaylar ile karşılaştırıldığında eşitlik ilkesine aykırı olduğunu iddia ederek idari para cezasının kaldırılması talebiyle karara itirazda bulunmuştur. Sulh Ceza Hakimliği (“**Hakimlik**”) tarafından ise uygulanan idari yaptırım yasa ve usule uygun bulunarak Başvurucunun itirazı reddedilmiş, red kararına yapılan itirazı ise kararın uygunluğundan ve değiştirilecek bir husus bulunmadığından tekrardan reddedilerek Kurul kararı kesinleştirilmiştir.

Başvurucu ilk derece mahkemesi tarafından yeterli ve gerekli inceleme yapılmaksızın itirazın reddine karar verildiği, en üst hadden idari para cezası uygulanmasının orantılı olmadığı ve mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarıyla Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur.

II. ANAYASA MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

AYM ilk olarak ilgili başvuruda idari para cezası uygulanması nedeniyle mülkiyet hakkına müdahalenin söz konusu olduğunu ve mülkiyet hakkının usul güvenceleri kapsamında incelenmesinin uygun olacağını değerlendirmiştir. Yaptığı inceleme sonucunda AYM, veri sorumlularına veri güvenliğinin korunması ve sağlanması için yükümlülükler getirilmesinin ve bu yükümlülüklerin ihlali hâlinde yaptırım uygulanmasının kamu yararına yönelik olduğunu ve uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik elverişli bir araç olduğunu belirtmiştir. Ancak,

somut olay nezdinde AYM, Başvurucunun ilgili iddialarının yargılama sürecinin bütününe etkileyen önemli ve karşılanması gereken iddialar olduğunu belirterek, Başvurucunun bu itirazları hakkında Hâkimlik tarafından hiçbir değerlendirme yapılmadığı, bu sebeple mülkiyet hakkının korunmasına yönelik usule ilişkin güvencelerin somut olayda yerine getirilmediği ve mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

III. SONUÇ

Her ne kadar Anayasa Mahkemesi Kanun kapsamında veri güvenliğinin korunması ve sağlanması amacıyla veri sorumlularına ilişkin öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde uygulanan idari para cezalarının kamu yararına uygun ve elverişli bir araç olduğunu kabul etse de, uygulanan idari para cezalarının gerekçelerinin hukuken gerekli ve yeterli bir şekilde açıklanmasının önemini vurgulamıştır. Bu doğrultuda Kurul tarafından verilen kararların ve bu kararlara itiraz süreçlerinin Anayasal haklara zeval vermeden bütünüyle ve detaylı olarak gerekçelendirilmeleri önem arz etmektedir.

Bu noktada ilgili Karar, Başvurucunun idari para cezasına itirazını inceleyen İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hâkimliği'ne gönderilmektedir. Hakimlik ise yeniden yargılama işlemlerini başlatarak Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun olmak suretiyle Başvurucunun iddiaları üzerinde detaylıca incelemeye giderek yeni bir karar tesis etmelidir. Zira, tespit edilen mülkiyet hakkı ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır ve Başvurucunun ilgili hak ihlalinin giderilmesi Anayasal haklarının korunmasının güvencesidir.

Herhangi bir sorunuz olması halinde bizlerle her zaman iletişime geçebilirsiniz.

Attorneys-at-Law **İletişim**

Burçak Kurt Biçer

Yönetici Ortak

burcak.bicer@bicerguner.com

Uğurkan Şeber

Kıdemli Avukat

ugurkan.seber@bicerguner.com

İrem Efe

Avukat

irem.efeb@bicerguner.com